

อิทธิพลของอำนาจต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว: การศึกษา อิทธิพลการป้องปรามของการรับรู้การถูกตรวจสอบเป็นตัวแปรกำกับ

Influence of Power on Self-Interested Behavior: The Deterrent Effect of Perceived Accountability as a Moderator

ติณณ์ โปสุวรรณ¹ และ อภิขญา ไชยวุฒิกรณวานิช²
Tin Bosuvarn and Apitchaya Chaiwutikornwanich

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของอำนาจต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว โดยมีการป้องปรามในรูปแบบของการรับรู้การถูกตรวจสอบเป็นตัวแปรกำกับ กลุ่มตัวอย่างคือ นิสิตปริญญาตรีจำนวน 102 คน การวิจัยครั้งนี้มีการเก็บข้อมูลทั้งสิ้นสองระยะ ในระยะแรกเป็นการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามทั่วไปและมาตรวจวัดอัตลักษณ์ทางศีลธรรมทางเว็บไซต์ Google Forms ผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้คะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมเป็นเกณฑ์เข้าสู่หนึ่งในหกเงื่อนไข ได้แก่ อำนาจสูงและไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ อำนาจสูงและการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ อำนาจสูงและการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง อำนาจต่ำและไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ อำนาจต่ำและการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ อำนาจต่ำและการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง เพื่อเป็นการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนให้มีค่าเฉลี่ยคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมไม่แตกต่างกันสำหรับการทำกิจกรรมวัดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว ในสองสัปดาห์ให้หลัง

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้าร่วมการวิจัยในกลุ่มอำนาจสูงมีการรับรู้อำนาจของตนเองสูงกว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยในกลุ่มอำนาจต่ำ อย่างไรก็ตามพบว่า ผู้เข้าร่วมการวิจัยในเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง การรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ และไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบมีการรับรู้การถูกตรวจสอบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างอำนาจและการรับรู้การถูกตรวจสอบต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และทั้งอำนาจกับการรับรู้การถูกตรวจสอบต่างไม่มีอิทธิพลหลักต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: อำนาจ, ผลประโยชน์ส่วนตัว, การถูกตรวจสอบ

¹นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา แขนงวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ

Master's degree student, Field of Psychology, Major in Social Psychology, Faculty of Psychology, Chulalongkorn University, Bangkok.

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ

Assistant Professor, Field of Social Psychology, Faculty of Psychology, Chulalongkorn University, Bangkok.

Corresponding author e-mail: Tin-Gun@hotmail.com

ARTICLE HISTORY: Received 18 November 2019, Revised 2 July 2020, Accepted 17 July 2020.

Abstract

The purpose of this research is to investigate the influence of power on self-interested behavior and the moderating role of perceived accountability. One hundred and two undergraduates were asked to answer a questionnaire via Google forms to assess their moral identity as a control variable. After two weeks, the undergraduates were assigned to different power-perceived accountability conditions by using moral identity as matched groups factorial design to ensure nonsignificant difference between the moral identity scores in each condition. Later, the participants were tasked to complete a series of questionnaires and a group activity to measure their self-interested behavior.

The study reveals that participants in the high power condition felt significantly more powerful than participants in the low power condition. There is no significant difference in the perceived accountability between participants in the high perceived accountability condition, the low perceived accountability condition, and non perceived accountability condition. There is no significant interaction between the effects of power and perceived accountability on self-interested behavior. Moreover, the results show that there is no significant main effect of power and perceived accountability.

Keywords: *Power, Self-interest, Accountability*

บทนำ

อำนาจนั้นเป็นหนึ่งในเรื่องที่ถูกศึกษาตั้งแต่ครั้งในอดีต เมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมาความเข้าใจในกลไกการทำงานของตัวแปรที่เกี่ยวข้องก่อนจะนำไปสู่พฤติกรรม และค้นพบตัวแปรต่าง ๆ มากขึ้น กระทั่งสามารถที่จะกำกับเพื่อลดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวได้ (DeCelles et al. 2012; Rus et al. 2012) กระนั้นกลับพบว่า พฤติกรรมของผู้มีอำนาจจำนวนมากแทบไม่มีความเปลี่ยนแปลงไปจากเมื่ออดีตเท่าใดนัก โดยยังคงมีการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์เข้าสู่ตนเองรวมถึงการใช้อำนาจโดยมิชอบและไม่เป็นธรรมซึ่งยังพบเจอได้ในสังคมไทยจวบจนทุกวันนี้ (โกวิทย์ กังสนันท์ และคณะ. 2546; วิโรจน์ ช้องวงศ์. 2546) จากการวิเคราะห์โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ในแผนแม่บทบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ชี้ว่า การดำเนินงานต่าง ๆ ในปัจจุบันยังไม่สามารถลดปัญหาการทุจริตในประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และต้องการความร่วมมือกับการสนับสนุนเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป (ป.ป.ช. 2559) พร้อมกันนั้น จากการสรุปผลโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ประจำปี ค.ศ. 2019 ประเทศไทยได้ถูกจัดให้อยู่อันดับที่ 101 จากทั้งหมด 198 ประเทศในเรื่องการรับรู้การทุจริต โดยมีคะแนนความโปร่งใสเพียง 36 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน ขณะเดียวกัน ภาพรวมความโปร่งใสของประเทศอื่น ๆ ทั่วโลกก็มีได้เป็นไปในทางที่ตึ๊ง โดยมึคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 43 คะแนน (Transparency International. 2020) หลักฐานเหล่านี้ได้แสดงถึงปัญหาการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวของผู้มีอำนาจภายในองค์กรภาครัฐต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั่วโลกมิใช่เพียงสังคมไทยแห่งเดียวเท่านั้น

เพื่อที่จะสามารถแก้ไขปัญหาในสังคมเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เราจึงควรมีการศึกษาถึงหนทางและวิธีการเพิ่มเติมที่จะสามารถลดหรือควบคุมพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวของผู้มีอำนาจได้

ในการศึกษาทางด้านจิตวิทยา พฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวซึ่งถูกนิยามไว้ว่า พฤติกรรมที่มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง (De Dreu & Nauta. 2009; Einarsen, Aasland, & Skogstad. 2007; Gerbasi & Prentice. 2013) และในบางครั้งก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวมไปด้วยพร้อมกัน (Batson & Powell. 2003; DeCelles et al. 2012; Meglino & Korsgaard. 2004; Schwartz & Bardi. 2001) เป็นพฤติกรรมซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้เมื่อบุคคลมีการรับรู้ถึงอำนาจของตนเองในระดับที่ต่างกัน (Galinsky, Gruenfeld, & Magee. 2003; Keltner, Gruenfeld, & Anderson. 2003) โดยเมื่อมีการรับรู้ถึงอำนาจสูงขึ้น บุคคลจะรับรู้ว่าคุณภาพที่จะควบคุมผู้อื่นหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ตามต้องการ ส่งผลให้มีความจำเป็นน้อยลงที่จะต้องพึ่งพาผู้อื่น (Lammers et al. 2015) ควบคู่ไปกับการลดลงของระดับความยับยั้งชั่งใจและความต้องการแสวงหาผลตอบแทนที่สูงขึ้น จึงส่งผลให้ผู้มีอำนาจมักจะแสดงพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวในระดับที่สูงขึ้นตามไปด้วย (Keltner, Gruenfeld, & Anderson. 2003; Smith & Bargh. 2008)

ทั้งนี้ หนึ่งในแนวคิดหนึ่งที่ได้รับการพิสูจน์แล้วว่าสามารถควบคุมพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวต่าง ๆ นั้นก็คือทฤษฎีการป้องกัน ซึ่งถือกำเนิดขึ้นเพื่อลดทอนการก่ออาชญากรรมไปพร้อมกับลดทอนความจำเป็นในการลงโทษผู้กระทำผิด โดยมุ่งเน้นไปยังการป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นตั้งแต่แรก และสามารถทำให้ผู้คนจำนวนมากรับรู้ได้พร้อมกัน หัวใจหลักของแนวคิดนี้ประกอบด้วย การแสดงความรุนแรง ความแน่นอน และความฉับไวของกระบวนการลงโทษทั้งหมดให้ทุกคนได้รับรู้รับทราบทั่วกัน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้ที่คิดจะกระทำความผิดเกิดการเรียนรู้โดยการสังเกตผู้ก่อเหตุคนอื่นที่ถูกจับกุมว่า ถูกจับกุมได้อย่างไร ถูกลงโทษอย่างไร จนนำไปสู่การตัดสินใจเลือกอย่างมีเหตุผลว่าผลดีของการกระทำความผิดจะคุ้มกับผลเสียที่ได้รับหรือไม่ (Nagin. 2013) การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องโดย Nagin (2013) พบว่า ความแน่นอนในการถูกลงโทษ ความแน่นอนของการถูกจับกุม และการรับรู้ความเสี่ยงที่จะถูกจับนั้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าในการป้องปรามการก่ออาชญากรรมเมื่อเปรียบเทียบกับความรุนแรงของบทลงโทษ

อีกแนวคิดหนึ่งที่สามารถควบคุมพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวอยู่ในงานศึกษาของ Rus et al. (2012) โดยพบว่า บุคคลที่มีอำนาจมีพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวในระดับต่ำลง เมื่อมีการคาดการณ์และรับรู้ว่าคุณภาพตนเองจะถูกตรวจสอบถึงเหตุผลและที่มาของการตัดสินใจต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมนี้จะนำไปตามบรรทัดฐานทางสังคมขณะนั้นเพื่อให้ได้รับการยอมรับและการสนับสนุนจากผู้ที่ทำการประเมินอยู่ พร้อมกับหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษหรือผลทางลบอื่น ๆ ไปในคราวเดียวกัน (Baumeister & Leary. 1995) โดยอิทธิพลจากการรับรู้ว่าคุณภาพตนเองจะถูกตรวจสอบได้เข้ามาจำกัดการส่งอิทธิพลจากอำนาจไปยังพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว ขณะเดียวกันพบว่าอำนาจไม่มีอิทธิพลใด ๆ ต่อระดับการรับรู้เรื่องการถูกตรวจสอบด้วย การถูกตรวจสอบจึงมีข้อดีที่สามารถเป็นการป้องกันพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวให้เกิดขึ้นตั้งแต่แรก และไม่จำเป็นต้องยึดกับการระบุนความผิดหรือบทลงโทษเสมอไป

ด้วยความเป็นมาและปัญหาข้างต้นนำไปสู่คำถามว่า ความเป็นไปได้หรือไม่ที่จะประยุกต์ความรู้จากทฤษฎีการป้องกันความเสี่ยงเข้ากับการคาดการณ์ถึงการถูกตรวจสอบในการกำกับกำกับการส่งอิทธิพลของอำนาจไปยังพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว การวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษาอิทธิพลของอำนาจต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวโดยมีการป้องกันในรูปแบบของการรับรู้การถูกตรวจสอบเป็นตัวแปรกำกับ ซึ่งหากประสบความสำเร็จ จะสามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาไปปรับใช้ตามสภาพความเป็นจริงเพื่อป้องกันปัญหาการแสวงหาผลประโยชน์ในตำแหน่งหน้าที่ต่อไป

อย่างไรก็ตาม การวัดความแตกต่างของพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวในกลุ่มตัวอย่างแต่ละเงื่อนไขนั้นยังคงเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เนื่องจากการวัดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวมีความอ่อนไหวทางด้านศีลธรรม จริยธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง ส่งผลให้มีตัวแปรความแตกต่างระหว่างบุคคลอยู่หลายตัวด้วยกันที่สามารถส่งผลให้การวัดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวเกิดความคลาดเคลื่อนขึ้นได้ อาทิ การตอบให้ดูดีทางสังคม ซึ่งผู้เข้าร่วมการวิจัยที่มีการตอบให้ดูดีทางสังคมสูงมักจะตอบแบบสอบถามให้ตนเองดูดีเกินความเป็นจริง (Reynolds, 1982) อັตลักษณ์ทางศีลธรรม ผู้เข้าร่วมการวิจัยที่มีอำนาจสูงและมีอັตลักษณ์ทางศีลธรรมสูงมีแนวโน้มแสดงพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวในต่ำกว่าผู้มีอำนาจสูงกับอັตลักษณ์ทางศีลธรรมในระดับต่ำ (DeCelles et al., 2012) ผู้วิจัยจึงพยายามควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนดังกล่าวในครั้งนี้อย่าง

ด้วยเหตุว่าแนวคิดต่าง ๆ เหล่านี้ยังมีการศึกษาไม่มากนักในประเทศไทย ทั้งในแง่ของตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่ ตัวแปรอำนาจ ตัวแปรพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้เรื่องการถูกตรวจสอบ และตัวแปรอັตลักษณ์ทางศีลธรรมซึ่งเป็นตัวแปรแทรกซ้อนของการวิจัยครั้งนี้ รวมไปถึงประเด็นที่ว่า การนำทฤษฎีการป้องกันความเสี่ยงไปใช้เข้ากับเรื่องการถูกตรวจสอบ เป็นแนวคิดที่ยังมิได้มีการศึกษาหรือทดลองกันในวงกว้าง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษากับนิสิตปริญญาตรีเป็นการเริ่มต้นเสียก่อน เนื่องจากการออกแบบการวิจัยครั้งนี้จะสามารถเก็บข้อมูลพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวจากนิสิตปริญญาตรีได้โดยตรง พร้อมกับเป็นการทดลองเพื่อทดสอบแนวคิดและเรียนรู้จากข้อผิดพลาดที่ควรปรับปรุงสำหรับการวิจัยอื่น ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาอิทธิพลของอำนาจต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวโดยมีการป้องกันในรูปแบบของการรับรู้การถูกตรวจสอบเป็นตัวแปรกำกับ

สมมติฐานของการวิจัย

อำนาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวแตกต่างกันในแต่ละเงื่อนไขของการรับรู้การถูกตรวจสอบ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้ต้องการศึกษาอิทธิพลของอำนาจต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวโดยมีการป้องกันในรูปแบบของการรับรู้การถูกตรวจสอบเป็นตัวแปรกำกับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ มาตรการอັตลักษณ์ทางศีลธรรม มาตรการการตอบให้ดูดีทางสังคมฉบับสั้น มาตรการการจัดกระทำอำนาจ มาตรการการจัดกระทำรับรู้การถูกตรวจสอบ และแบบทดสอบการรับรู้การวางเงื่อนไข

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ กลุ่มนิสิตปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ การรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ การรับรู้การถูกตรวจสอบสูง

อำนาจสูง	เงื่อนไขที่ 1 อำนาจสูงและไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ	เงื่อนไขที่ 2 อำนาจสูงและการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ	เงื่อนไขที่ 3 อำนาจสูงและการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง
	อำนาจต่ำ	เงื่อนไขที่ 4 อำนาจต่ำและไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ	เงื่อนไขที่ 5 อำนาจต่ำและการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-Way ANOVA) ในรูปแบบ 2x3 จากตัวแปรอำนาจ 2 ระดับและตัวแปรการรับรู้การถูกตรวจสอบ 3 ระดับ จึงได้ใช้โปรแกรม G*Power คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ขนาดอิทธิพล 0.386 อ้างอิงจากงานวิจัยของ Rus et al. (2012) กำหนดระดับนัยสำคัญที่ .05 และอำนาจการทดสอบที่ .80 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างอยู่ที่ 68 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นิสิตระดับปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 102 คน จากจำนวนนิสิตซึ่งให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลทั้งหมด 117 คน ที่มีคะแนนการตอบให้ดูดีทางสังคมไม่สูงเกินกว่า 11 คะแนน จากคะแนนเต็ม 13 คะแนนหรือเป็นคะแนนมากกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 95 มีการตอบแบบสอบถามกับการทำกิจกรรมอย่างถูกต้อง และไม่รู้จักการวางเงื่อนไข

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยพัฒนาเครื่องมือต่าง ๆ ด้วยกระบวนการแปลภาษาจากมาตรวัดต้นฉบับภาษาอังกฤษมาเป็นภาษาไทย แล้วมอบหมายให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษแปลมาตรวัดภาษาไทยกลับเป็นภาษาอังกฤษอีกครั้ง โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านจิตวิทยาผู้เป็นเจ้าของภาษาทำการตรวจสอบความถูกต้องในการแปลระหว่างมาตรวัดต้นฉบับกับมาตรวัดที่ถูกแปลกลับมาเป็นภาษาอังกฤษว่ามาตรวัดภาษาไทยมีความถูกต้องมากน้อยเพียงใด โดยเครื่องมือในการวิจัยที่มีลักษณะการตอบแบบ Likert scale 7 ระดับ ประกอบด้วย มาตรวัดอัตลักษณ์ทางศีลธรรมของ Aquino & Reed (2002) จำนวน 5 ข้อ มาตรวัดการจัดกระทำอำนาจของ Rus et al. (2012) จำนวน 4 ข้อ มาตรวัดการจัดกระทำการรับรู้การถูกตรวจสอบของ Rus et al. (2012) จำนวน 4 ข้อ โดยการตอบทั้ง 7 ระดับ ประกอบด้วยไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่เห็นด้วย ค่อนข้างไม่เห็นด้วย เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยพอ ๆ กัน ค่อนข้างเห็นด้วย เห็นด้วย เห็นด้วยอย่างยิ่ง เครื่องมือในการวิจัยที่มีลักษณะการตอบแบบจริงกับเท็จ ได้แก่ มาตรวัดการตอบให้ดูดีทางสังคมฉบับสั้นของ Reynolds (1982) จำนวน 13 ข้อ สุดท้ายคือเครื่องมือตรวจสอบการรับรู้เงื่อนไข คือ แบบทดสอบการรับรู้การวางเงื่อนไขของ Chartrand และ Bargh (1996) ในการพัฒนามาตรวัดกับนิสิตระดับปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 41 คน มาตรวัดอัตลักษณ์

ทางศีลธรรมมีค่า Cronbach's Alpha อยู่ที่ .746 มาตรฐานการจัดกระทำอำนาจอยู่ที่ .804 มาตรฐานการจัดกระทำการรับรู้การถูกตรวจสอบอยู่ที่ .630 และมาตรฐานการตอบให้คู่มือทางสังคมฉบับสั้นอยู่ที่ .638

3. การเก็บข้อมูลการวิจัย

ผู้วิจัยประชาสัมพันธ์การวิจัยต่อนิสิตระดับปริญญาตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยผ่านทางอาจารย์ประจำวิชาต่าง ๆ โดยแจ้งว่าเป็นการวิจัยเรื่อง “การรับรู้บทบาทในสถานการณ์ที่ต่างกัน” เพื่อปิดบังชื่อกับรายละเอียดของการวิจัยที่แท้จริงที่อาจจะมีผลกระทบต่อการวัดตัวแปรตาม

นิสิตที่สนใจจะได้รับที่อยู่เว็บไซต์ Google Forms เพื่อให้เข้าไปตอบแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลและทำมาตรวัดอัตลักษณ์ทางศีลธรรม จากนั้นผู้วิจัยจึงจัดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้คะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมเป็นเกณฑ์เข้าสู่หนึ่งในหกเงื่อนไขในรูปแบบ Matched Groups Factorial Design ให้มีคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมไม่แตกต่างกัน แล้วจึงทำการประชาสัมพันธ์ต่อผู้เข้าร่วมการวิจัยอีกครั้ง ผ่านการติดต่อโดยตรงเพื่อแจ้งวันนัดหมายการเก็บข้อมูลขั้นถัดไป

ในการเก็บข้อมูลครั้งที่สอง ผู้เข้าร่วมการวิจัยซึ่งอยู่ในกลุ่มเงื่อนไขที่มีระดับการรับรู้การถูกตรวจสอบแบบเดียวกันเข้ามาทำการวิจัยครั้งละสองเงื่อนไขพร้อมกันทั้งเงื่อนไขอำนาจสูงกับอำนาจต่ำ มีจำนวนประมาณครั้งละ 40 คน ก่อนเริ่มการเก็บข้อมูล ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับแจ้งว่า การวิจัยจะมีการตอบแบบสอบถามและจะมีการทำกิจกรรมกลุ่มในตอนท้ายหลังจากที่ได้รับมอบหมายบทบาทแล้ว

การวิจัยครั้งนี้มีการวางแผนเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบทั้งหมดสองครั้ง สำหรับการวางแผนเงื่อนไขครั้งแรกผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับกระดาษคำชี้แจงที่ต่างกันออกไปตามเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบในรอบนั้น ๆ ในเงื่อนไข ไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ จะได้รับเป็นกระดาษคำชี้แจงรายละเอียดของการวิจัยที่ไม่มีข้อความใด ๆ เพิ่มเติม ส่วนเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำและสูง จะได้รับกระดาษคำชี้แจงซึ่งมีข้อความเพิ่มเติมแจ้งว่า ตลอดช่วงเวลาของการทำวิจัยผู้วิจัยมีโอกาสจะเชิญผู้เข้าร่วมการวิจัยไปสัมภาษณ์เพื่อสอบถามถึงเหตุผล และกระบวนการในการตัดสินใจตอบแบบสอบถามได้ทุกเมื่อ ทั้งนี้ผู้วิจัยจะมีการอ่านข้อความในส่วนดังกล่าวให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้รับฟังด้วย หลังจากนี้ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับมอบหมายให้ทำมาตรวัดการตอบให้คู่มือทางสังคมฉบับสั้น จากนั้นจึงทำแบบทดสอบสถานการณ์จำลองบทบาทเพื่อเป็นการอำพรางวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการวิจัยก่อนจะมีการวางแผนเงื่อนไขอำนาจต่อไป

ในการวางแผนเงื่อนไขอำนาจ ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับมอบหมายให้อ่านและนึกถึงบทบาทที่ตนมีตำแหน่งเป็นหัวหน้าทีมหรือลูกทีม โดยข้อความในเงื่อนไขอำนาจสูงจะมีดังต่อไปนี้ “บทบาทของคุณในการวิจัยครั้งนี้คือ หัวหน้าทีม โดยปกติแล้วคุณคือผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจภายในทีม คุณมีความสามารถที่จะออกคำสั่งควบคุมหรือสั่งการสมาชิกร่วมทีมในการทำงานต่าง ๆ ได้ตามที่ต้องการไม่ว่าสมาชิกในทีมจะเห็นด้วยหรือไม่” พร้อมทั้งนั้นคุณยังมีความสามารถที่จะประเมินผลการทำงานของสมาชิกทุกคนทั้งในระหว่างการทำงานและภายหลังการทำงานอีกด้วย จงจำบทบาทของ หัวหน้าทีมไปจนกว่าการวิจัยจะสิ้นสุด” ส่วนในเงื่อนไขอำนาจต่ำจะมีข้อความลักษณะแบบเดียวกัน แต่เปลี่ยนการจากเป็นหัวหน้าทีมเป็นลูกทีมแทน พร้อมกับแจ้งว่าลูกทีมไม่มีสิทธิ์ในการตัดสินใจต่าง ๆ รวมไปถึงการประเมินผลในการทำงาน และผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับมอบหมายให้ทำมาตรวัดการจัดกระทำอำนาจในลำดับต่อมา

จากนั้นจึงมีการวางแผนการรับรู้การถูกตรวจสอบครั้งที่สอง ในแผนการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง ผู้วิจัยจะเชิญหน้าม้าที่สวมบทบาทเป็นผู้เข้าร่วมการวิจัยออกไปจากห้องวิจัยให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยคนอื่น ๆ เห็นว่าการเชิญผู้เข้าร่วมการวิจัยไปสัมภาษณ์ตามที่มีการเตือนไว้ สามารถเกิดขึ้นได้จริง โดยแจ้งว่าเป็นการสัมภาษณ์ถึงวิธีการตัดสินใจตอบแบบสอบถามเมื่อก่อนหน้านี้ แล้วจึงพาหน้าม้าทั้งหมดออกจากห้องวิจัย ในส่วนของเงื่อนไข ไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบกับการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำจะไม่มีการแจ้งผู้เข้าร่วมการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเชิญไปสัมภาษณ์ใด ๆ ก็ตาม

ขั้นต่อไปเป็นกิจกรรมวัดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว ผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับแจ้งว่าขณะนี้การเตรียมงานสำหรับกิจกรรมกลุ่มยังไม่เสร็จ จึงมีกิจกรรมให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยทำระหว่างรอการเตรียมงาน ภายใต้กติกาว่า เมื่อเริ่มต้นทุกคนในห้องมีคะแนนรวมกัน 200 คะแนน แต่ละคนสามารถเลือกเอาคะแนนจากส่วนนี้มาใช้กับตนเองได้ตั้งแต่ 0 ถึง 10 คะแนน โดยคะแนนดังกล่าวจะเป็นจำนวนสลากของแต่ละคนที่ผู้วิจัยจะสุ่มจับขึ้นมาเพียงใบเดียวเพื่อมอบรางวัลพิเศษให้หลังการทำวิจัยสิ้นสุด พร้อมย้ำว่า หากผู้เข้าร่วมการวิจัยต้องการมีโอกาสได้รับรางวัลดังกล่าวก็ต้องเอาคะแนนจากส่วนกลางมาใช้กับตนเองให้ได้มากที่สุด ทั้งนี้หากทุกคนเอาคะแนนจากส่วนกลางมาจนหมด ก็จะไม่มีการสุ่มจับรางวัลเกิดขึ้น จากนั้นผู้เข้าร่วมการวิจัยจึงได้รับคำสั่งให้เขียนจำนวนคะแนนที่ตนเองต้องการเก็บไว้ลงบนกระดาษโดยเร็วที่สุด

เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม ผู้วิจัยจึงแจกมาตรการจัดการกระทำการรับรู้การถูกตรวจสอบให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้ทำจนเสร็จ แล้วจึงตามด้วยแบบทดสอบการรับรู้การวางแผนเงื่อนไขเพื่อตรวจสอบว่ามีผู้เข้าร่วมการวิจัยคนใดทราบถึงรายละเอียดที่แท้จริงของการวิจัยหรือไม่

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลในการวิจัย ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 การวิเคราะห์สถิติด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อตรวจสอบความแตกต่างในการวางแผนเงื่อนไขอำนาจกับการรับรู้การถูกตรวจสอบ และความแตกต่างของคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรม

4.3 การวิเคราะห์สถิติด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-Way ANOVA) เพื่อตรวจสอบสมมติฐานว่าอำนาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวแตกต่างกันในแต่ละเงื่อนไขของการรับรู้การถูกตรวจสอบ

ผลการวิจัย

ข้อมูลโดยทั่วไปพบว่า ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 102 คน ส่วนมากเป็นเพศหญิงร้อยละ 78.43 ผู้เข้าร่วมการวิจัยส่วนมากมีอายุ 20 ปี ร้อยละ 32.35 และอายุ 19 ปี ร้อยละ 27.45 คณะที่ศึกษาอยู่ส่วนมากเป็นคณะจิตวิทยาร้อยละ 56.86 ชั้นปีส่วนมากอยู่ปี 2 ร้อยละ 55.88 ภายในแต่ละเงื่อนไขมีจำนวนผู้เข้าร่วมการวิจัยดังต่อไปนี้ อำนาจสูงและไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ 16 คน อำนาจสูงและการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ 18 คน อำนาจสูงและการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง 18 คน อำนาจต่ำและไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ 16 คน อำนาจต่ำและการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ 17 คน อำนาจต่ำและการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง 17 คน

1. การตรวจสอบการวางเงื่อนไข

ในการวางเงื่อนไขอำนาจ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ว่าจะมีอำนาจสูง ($\bar{X} = 20.02$, $SD = 3.10$) มีการรับรู้ว่าจะมีอำนาจสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ว่าจะมีอำนาจต่ำ ($\bar{X} = 10.76$, $SD = 3.96$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($F(1,100) = 173.980$, $p < .001$)

ในการวางเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบสูง ($\bar{X} = 17.34$, $SD = 2.87$) มีการรับรู้การถูกตรวจสอบต่ำ ($\bar{X} = 17.31$, $SD = 3.26$) และไม่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบ ($\bar{X} = 15.56$, $SD = 3.88$) มีการรับรู้การถูกตรวจสอบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(2,99) = 3.063$, $p = .051$)

2. การตรวจสอบตัวแปรควบคุม

ในการตรวจสอบความแตกต่างของคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมของแต่ละเงื่อนไข ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(5,96) = .782$, $p = .565$) ระหว่างคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมในทุกเงื่อนไข โดยคะแนนเฉลี่ยทั้งหมดอยู่ที่ 29.56 คะแนน ขณะคะแนนสูงสุดที่เป็นไปได้คือ 35 คะแนน

ตารางที่ 1: ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมในแต่ละเงื่อนไข

อำนาจ	การรับรู้การถูกตรวจสอบ						รวม	
	ไม่มี		ต่ำ		สูง			
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
สูง	28.38	3.12	29.50	4.27	29.06	4.14	29.00	3.86
ต่ำ	29.44	2.94	30.76	3.67	30.18	4.64	30.14	3.79
รวม	28.91	3.03	30.11	3.98	29.60	4.36	29.56	3.85

หมายเหตุ: พิสัยของค่าที่เป็นไปได้คือ 5 – 35

ตารางที่ 2: ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมในแต่ละเงื่อนไข

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	5	58.49	11.70	.782	.565
ภายในกลุ่ม	96	1436.66	14.97		
รวม	101	1495.15			

3. การตรวจสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง พบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างอำนาจและการรับรู้การถูกตรวจสอบ ($F(2,96) = .220, p = .803$) พร้อมกันนั้นยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอำนาจสูงมีพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวไม่แตกต่างไปจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอำนาจต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(1,96) = .019, p = .892$) และพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้การถูกตรวจสอบในลักษณะที่ต่างกันมีพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(2,96) = .158, p = .854$)

ตารางที่ 3: ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวในแต่ละเงื่อนไข

	การรับรู้การถูกตรวจสอบ						รวม	
	ไม่มี		ต่ำ		สูง			
อำนาจ	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
สูง	4.50	3.27	4.33	3.33	3.89	2.19	4.23	2.91
ต่ำ	4.06	2.82	4.59	2.06	4.29	2.62	4.32	2.47
รวม	4.28	3.00	4.46	2.75	4.09	2.38	4.28	2.69

หมายเหตุ: พิสัยของค่าที่เป็นไปได้คือ 0 – 10

ตารางที่ 4: ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวตามตัวแปรอำนาจและการรับรู้การถูกตรวจสอบ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
อำนาจ	1	.14	.14	.019	.892
การรับรู้การถูกตรวจสอบ	2	2.39	1.19	.158	.854
อำนาจ x การรับรู้การถูกตรวจสอบ	2	3.33	1.67	.220	.803
ความคลาดเคลื่อน	96	726.36	7.57		
รวม	102	2596.00			

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยนี้ต้องการศึกษาอิทธิพลของอำนาจต่อพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวโดยมีการป้องกันในรูปแบบของการรับรู้การถูกตรวจสอบเป็นตัวแปรกำกับ และสำรวจความเป็นไปได้ที่จะประยุกต์ใช้ความรู้จากทฤษฎีการป้องกันเข้ากับการคาดการณ์ถึงการถูกตรวจสอบเพื่อการป้องกันปัญหาการแสวงหาผลประโยชน์ในตำแหน่งหน้าที่

อย่างไรก็ตาม สมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนจากผลการวิเคราะห์ด้วยสองประเด็นด้วยกัน ประการแรก คือ การวางเงื่อนไขการรับรู้การถูกตรวจสอบที่ไม่สามารถสรุปผลได้ว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยในแต่ละเงื่อนไขมีการรับรู้การถูกตรวจสอบในระดับที่ต่างกันจริง โดยงานศึกษา

หน้าที่ที่ประสบความสำเร็จในการวางเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการถูกตรวจสอบ เช่น งานของ Rus et al. (2012) ได้ใช้การแจ้งผู้เข้าร่วมการวิจัยให้ทราบว่าภายหลังจากการวิจัยจะต้องถูกสัมภาษณ์อย่างแน่นอน ซึ่งแตกต่างไปจากงานวิจัยครั้งนี้ที่พยายามสร้างการรับรู้ตามทฤษฎีการป้องปรามอันเป็นการนำความแน่นอนในการถูกตรวจสอบออก อย่างไรก็ตาม ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวสามารถเกิดขึ้นจากลักษณะการทำวิจัยที่เป็นการทดลอง และมีได้ให้ผลเช่นเดียวกันในสถานการณ์ชีวิตจริง จึงควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้การถูกตรวจสอบในลักษณะของการป้องปรามเพิ่มเติมต่อไปก่อนที่จะมีการนำไปประยุกต์ใช้จริง

ประการที่สอง ในส่วนของการแสดงพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวไม่แตกต่างกันระหว่างแต่ละเงื่อนไข ซึ่งสามารถอภิปรายถึงปัญหาแยกออกเป็นสองส่วนด้วยกัน

ส่วนแรก สภาพการวิจัย เป็นไปได้ว่าจะเกิดจากรูปแบบการออกแบบงานวิจัยที่ยังมีวิธีการวัดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวที่ไม่สอดคล้องกับการวางเงื่อนไขอำนาจเท่าใดนัก ที่มีการวางเงื่อนไขเป็นการสวมบทบาทแต่มีการวัดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นการทำกิจกรรมแยกจากกัน ไม่เกี่ยวข้องกับบทบาทที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้รับ และอีกส่วนหนึ่งที่เป็นไปได้คือภายหลังจากการจัดกระทำ ผู้เข้าร่วมการวิจัยยังไม่มีโอกาสได้ใช้อำนาจตามที่ได้รับในแต่ละบทบาทก่อนการวัดพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวเกิดขึ้น จึงทำให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยรับรู้เพียงว่าบทบาทของตนเองมีอำนาจน้อยหรือมาก โดยยังไม่รู้สึกถึงความเป็นอำนาจของตนเองจริงและส่งผลให้ไม่พบความแตกต่างกันของพฤติกรรมในแต่ละกลุ่ม อีกด้านหนึ่ง แม้ว่าการวิจัยครั้งนี้จะไม่พบความแตกต่างของอัตลักษณ์ทางศีลธรรมในแต่ละเงื่อนไข แต่จากงานศึกษาของ DeCelles et al. (2012) ซึ่งว่า เมื่อผู้เข้าร่วมการวิจัยมีอัตลักษณ์ทางศีลธรรมในระดับสูงและมีความรู้สึกมีอำนาจมากจะแสดงพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวในระดับที่ต่ำกว่าผู้เข้าร่วมการวิจัยที่มีอัตลักษณ์ทางศีลธรรมในระดับต่ำและมีความรู้สึกมีอำนาจมาก การวิจัยครั้งนี้แม้ว่าจะสามารถควบคุมได้ในแต่ละเงื่อนไขมีคะแนนอัตลักษณ์ทางศีลธรรมไม่แตกต่างกันได้ กระนั้นคะแนนเฉลี่ยอัตลักษณ์ทางศีลธรรมของผู้เข้าร่วมการวิจัยทั้งหมดก็อยู่ในระดับค่อนข้างสูง จึงไม่สามารถสรุปผลได้อย่างชัดเจนว่าอัตลักษณ์ทางศีลธรรมมีอิทธิพลมากน้อยเพียงใดต่อการแสดงพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว การวิจัยในอนาคตจึงควรที่จะมีการคำนึงจุดนี้ด้วย

ส่วนที่สอง สภาพสังคม เนื่องจากงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรต่าง ๆ ของการวิจัยครั้งนี้ยังมีการศึกษาไม่มากนักในประเทศไทย รากฐานและสมมติฐานของการวิจัยจึงมีที่มาจากงานศึกษาในต่างประเทศเป็นหลัก การวิจัยในประเทศไทยมีผลซึ่งแตกต่างไปจากงานศึกษาของต่างประเทศทั้งนี้ การศึกษาลักษณะสภาพทางสังคมในประเทศไทยอาจจะสามารถถูกอธิบายได้ด้วยทฤษฎีมิติทางวัฒนธรรมของ Hofstede ซึ่งได้อธิบายว่า ความแตกต่างกันของแต่ละวัฒนธรรมจะส่งผลให้รูปแบบความคิด ทักษะคิด รวมพฤติกรรมของผู้คนในสังคมที่แตกต่างกันตามไปด้วย โดยในแนวคิดนี้ได้มีการแบ่งมิติทางวัฒนธรรมออกเป็น 6 มิติด้วยกัน ได้แก่ ระดับการยอมรับในอำนาจที่แตกต่างกัน (Power Distance) ระดับการให้ความสำคัญกับบุคคล (Individualism - Collectivism) ระดับการให้ความสำคัญกับเพศที่แข็งแรง (Masculinity - Femininity) ระดับความต้องการหลีกเลี่ยงความไม่แน่นอนหรือความคลุมเครือ (Uncertainty Avoidance) ระดับมุมมองต่ออนาคต (Long-term Orientation) และระดับการแสวงหาความสุขตามใจต้องการ (Indulgence - Restraint) ซึ่งทั้งหมดต่างล้วนแล้วมีความสำคัญด้วยกันทั้งสิ้น (Hofstede, Hofstede, & Minkov. 2010)

ทั้งนี้ จากการศึกษาทฤษฎีมิติทางวัฒนธรรมของ Hofstede ในประเทศไทยโดย มณีวรรณ ฉัตรอุทัย (2558) ผู้วิจัยพบว่ามียุติด้วยกัน 3 มิติซึ่งสามารถอธิบายการแสดงพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ มิติการให้ความสำคัญกับบุคคลที่ 25 คะแนน มิติการให้ความสำคัญกับเพศที่แข็งแรงที่ 31 คะแนน และมิติการแสวงหาความสุขตามใจต้องการที่ 37 คะแนน

มิติการให้ความสำคัญกับบุคคล ในมิตินี้คะแนนสูงแสดงถึง การให้ความสำคัญต่อความสำเร็จและสิทธิของบุคคล และเชื่อว่าบุคคลจะต้องรับผิดชอบตนเองและครอบครัวสายตรงเท่านั้น ขณะที่คะแนนต่ำแสดงถึง การให้ความสำคัญต่อส่วนรวม เครือญาติ หรือกลุ่มที่ตนเป็นสมาชิกด้วยความภักดี (มณีวรรณ ฉัตรอุทัย. 2558) สังคมไทยซึ่งมี 25 คะแนน จึงชี้ให้เห็นว่า ผู้คนในสังคมไทยให้ความสำคัญไปยังความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในกลุ่มของตนเอง มีการพึ่งพาอาศัยระหว่างกัน และมีความภักดีต่อสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มเดียวกัน

มิติการให้ความสำคัญกับเพศที่แข็งแรง ในมิตินี้คะแนนสูงหมายถึง การให้ความสำคัญกับการแข่งขัน ความแข็งแกร่ง และความทะเยอทะยาน ขณะที่คะแนนต่ำแสดงถึง การให้ความสำคัญต่อความสัมพันธ์ ความถ่อมตน และคุณภาพชีวิตที่ดี (มณีวรรณ ฉัตรอุทัย. 2558) สังคมไทยซึ่งมี 31 คะแนน จึงหมายถึง ผู้คนในสังคมไทยไม่นิยมการแข่งขันและการมักใหญ่ใฝ่อำนาจ แต่ให้ความสำคัญความสัมพันธ์ ความถ่อมตน และความห่วงใยระหว่างกัน

มิติการแสวงหาความสุขตามใจต้องการ ในมิตินี้คะแนนสูงหมายถึง การปล่อยให้บุคคลแสวงหาความสุขหรือตอบสนองต่อความต้องการของตนเองได้อย่างอิสระ ขณะที่คะแนนต่ำแสดงถึง ค่านิยมซึ่งบุคคลควรควบคุมการแสดงความต้องการของตนเอง และหลีกเลี่ยงการทำในสิ่งที่ตนต้องการ (มณีวรรณ ฉัตรอุทัย. 2558) สังคมไทยซึ่งมี 37 คะแนน จึงแสดงให้เห็นว่า ผู้คนในสังคมไทยมีแนวโน้มเชื่อว่าบุคคลควรควบคุมความต้องการของตนเอง และมองว่าการแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความสุขของตนเองไม่ใช่สิ่งที่พึงกระทำเสมอไปจึงไม่สามารถที่จะทำได้อย่างอิสระ

จากลักษณะของสังคมไทยในมิติต่าง ๆ ตามแนวคิดของ Hofstede ที่ได้กล่าวไปในข้างต้น ทำให้คาดการณ์ได้ถึงแนวโน้มที่ผู้เข้าร่วมการวิจัยในประเทศไทยจะแสดงพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวแตกต่างไปจากงานศึกษาของต่างประเทศ เนื่องจากสังคมไทยมีการให้ความสำคัญต่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความภักดีต่อกลุ่ม ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก และการมองว่าพฤติกรรมที่ทำไปเพื่อตอบสนองความสุขของตนเองไม่ใช่สิ่งที่สามารถทำได้อย่างอิสระ การวิจัยต่าง ๆ ในอนาคตจึงควรอย่างยิ่งที่จะคำนึงถึงความแตกต่างทางสังคมไว้ด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า การวิจัยในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวควรมีการสรรหาและควบคุมระดับของอัตลักษณ์ทางศีลธรรมของผู้เข้าร่วมการวิจัยให้มีความหลากหลายและไม่อยู่ในระดับที่สูงจนเกินไปเพื่อให้สามารถทำการวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างชัดเจน สำหรับการวางแผนและการวัดตัวแปรตาม การวิจัยในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนอำนาจควรมีการออกแบบงานวิจัยที่มีความสอดคล้องของการวางแผนและวิธีการวัดตัวแปรตามให้มากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งต้องเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้ใช้อำนาจของตนเองที่ได้รับจากการวางแผนบาทก่อนการวัดตัวแปรตาม ทั้งนี้ ในส่วนปัญหาการไม่พบความแตกต่างระหว่างแต่ละเงื่อนไขที่ได้วางไว้ของการรับรู้การถูกตรวจสอบ การวิจัยในอนาคตควรมีศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวแปรต่าง ๆ ที่ส่งผล

ต่อระดับการรับรู้การถูกตรวจสอบ หรือมีการออกแบบการวิจัยให้มีความสมจริงมากยิ่งขึ้น เพื่อให้การวางแผนใหม่มีประสิทธิภาพ นอกเหนือจากนั้นการวิจัยในอนาคตจำเป็นต้องคำนึงถึงความแตกต่างทางสังคม หรือเพิ่มการศึกษาด้วยทฤษฎีมิติทางวัฒนธรรมของ Hofstede ร่วมเข้าไปในการวิจัย เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- โกวิทย์ กังสนันท์, ทิพาพร พิมพ์พิสุทธิ์, และ เมธาวุฒิ พิรพรวิฑูร. (2546). รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่อง การพัฒนาองค์กรและเพิ่มขีดความสามารถของสำนักงาน ป.ป.ช. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- ป.ป.ช. (2559). แผนแม่บทบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579). สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2562, จาก [http://anticorruption.mot.go.th/mot-api/09-anti-web/upload/download//649427_2.%E0%B9%81%E0%B8%9C%E0%B8%99%E0%B9%81%E0%B8%A1%E0%B9%88%E0%B8%9A%E0%B8%97%20%E0%B8%9A%E0%B8%B9%E0%B8%A3%E0%B8%93%E0%B8%B2%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%9B%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%81%E0%B8%B1%E0%B8%99%20%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%9A%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B8%AF%20%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%A2%E0%B8%B0%20%20%E0%B8%9B%E0%B8%B5%20\(%E0%B8%9E.%E0%B8%A8.%202560%20-%202579\).pdf](http://anticorruption.mot.go.th/mot-api/09-anti-web/upload/download//649427_2.%E0%B9%81%E0%B8%9C%E0%B8%99%E0%B9%81%E0%B8%A1%E0%B9%88%E0%B8%9A%E0%B8%97%20%E0%B8%9A%E0%B8%B9%E0%B8%A3%E0%B8%93%E0%B8%B2%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%9B%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%81%E0%B8%B1%E0%B8%99%20%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%9A%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B8%AF%20%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%A2%E0%B8%B0%20%20%E0%B8%9B%E0%B8%B5%20(%E0%B8%9E.%E0%B8%A8.%202560%20-%202579).pdf)
- มนีวรรณ ฉัตรอุทัย. (2558). การศึกษาเปรียบเทียบและสำรวจจิตทางวัฒนธรรมในบริบทประเทศไทย และกลุ่มประเทศเอเชียแปซิฟิก. สืบค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2562, จาก <http://mba.nida.ac.th/en/books/read/7054c820-0220-11e7-84bc-95148e2e4668?fbclid=IwAR3j831s9RNhd5Kjz7AJhCkIGhrTGxmiywG5ANIAhULYMmNFQVfyecv1Au8>
- วิโรจน์ ฮ่องวงศ์. (2546). การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ปริญญาพนธ์ น.ม.(นิติศาสตร์). กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- Aquino, K., & Reed, I.I. (2002). The Self-Importance of Moral Identity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 83 (6): 1423-1440.
- Batson, C.D., & Powell, A.A. (2003). Altruism and Prosocial Behavior. In *Handbook of Psychology: Personality and Social Psychology Vol. 5*. T. Millon & M. J. Lerner (Eds.), pp. 463–484. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.
- Baumeister, R.F., & Leary, M.R. (1995). The Need to Belong: Desire for Interpersonal Attachments as A Fundamental Human Motivation. *Psychological Bulletin*, 117(3): 497.

- Chartrand, T.L., & Bargh, J.A. (1996). Automatic Activation of Impression Formation and Memorization Goals: Nonconscious Goal Priming Reproduces Effects of Explicit Task Instructions. **Journal of Personality and Social Psychology**, 71(3): 464-478.
- DeCelles, K.A., et al. (2012). Does Power Corrupt or Enable? When and Why Power Facilitates Self-Interested Behavior. **Journal of Applied Psychology**, 97(3): 681-689.
- De Dreu, C.K., & Nauta, A. (2009). Self-Interest and Other-Oriented Behavior: Implications for Job Performance, Prosocial Behavior, and Personal Initiative. **Journal of Applied Psychology**, 94 (4): 913.
- Einarsen, S., Aasland, M.S., & Skogstad, A. (2007). Destructive Leadership Behaviour: A Definition and Conceptual Model. **The Leadership Quarterly**, 18 (3): 207-216.
- Galinsky, A.D., Gruenfeld, D.H., & Magee, J.C. (2003). From Power to Action. **Journal of Personality and Social Psychology**, 85(3): 453.
- Gerbasi, M.E., & Prentice, D.A. (2013). The Self-and Other-Interest Inventory. **Journal of Personality and Social Psychology**, 105(3): 495.
- Hofstede, Geert, Hofstede, J. Gert, & Minkov, Michael. (2010). **Cultures and Organizations: Software of the Mind**. New York: McGraw-Hill.
- Keltner, D., Gruenfeld, D.H., & Anderson, C. (2003). Power, Approach, and Inhibition. **Psychological Review**, 110(2): 265.
- Lammers, J., Galinsky, A.D., Dubois, D., & Rucker, D.D. (2015). Power and Morality. **Current Opinion in Psychology**, 6: 15-19.
- Meglino, B.M., & Korsgaard, A. (2004). Considering Rational Self-Interest as A Disposition: Organizational Implications of Other Orientation. **Journal of Applied Psychology**, 89(6): 946.
- Nagin, D.S. (2013). Deterrence in the Twenty-first Century. **Crime and Justice**, 42(1): 199-263.
- Reynolds, W.M. (1982). Development of Reliable and Valid Short Forms of the Marlowe-Crowne Social Desirability Scale. **Journal of Clinical Psychology**, 38(1): 119-125.
- Rus, D., van Knippenberg, D., & Wisse, B. (2012). Leader Power and Self-Serving Behavior: The Moderating Role of Accountability. **The Leadership Quarterly**, 23(1): 13-26.
- Schwartz, S.H., & Bardi, A. (2001). Value Hierarchies Across Cultures: Taking a Similarities Perspective. **Journal of Cross-Cultural Psychology**, 32(3): 268-290.
- Smith, P.K., & Bargh, J.A. (2008). Nonconscious Effects of Power on Basic Approach and Avoidance Tendencies. **Social Cognition**, 26(1): 1-24.
- Transparency International. (2020). **Corruption Perceptions Index 2019**. Retrieved on November 1, 2019, from <https://www.transparency.org/en/cpi/2019>